

2025 YILI

**SOSYAL BİLİMLER GİRİŞİMSSEL OLMAYAN
ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU**

BİRİM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU (BİDR)

03.03.2026

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	3
BİDR'İN HAZIRLANMASINA KATKISI OLANLAR.....	3
BİRİM HAKKINDA BİLGİLER.....	3
1. İletişim Bilgileri.....	3
2. Tarihsel Gelişimi.....	4
3. Misyonu, Vizyonu, Değerleri ve Hedefleri.....	4
 A. LİDERLİK, YÖNETİŞİM VE KALİTE.....	5
 C. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME.....	6
 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	6

ÖZET

Sosyal Bilimler Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu Birim İçi Değerlendirme Raporu, sosyal bilimler alanında Ankara Medipol Üniversitesi bünyesindeki öğretim elemanlarının, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin projelerinin, araştırmalarının, ulusal/uluslararası ölçekteki makalelerinin, öğrenci tezlerinin insan katılımcılardan veri elde etmeyi gerektiren bilimsel çalışmalarının etik ilkelere uygunluğunu değerlendirmek için kurulmuştur. Bu rapor, Etik Kurul'un işleyişini, başvuru ve değerlendirme sürecini ve 2025 yılında yapılan iyileştirme çalışmaları ile gelişim gösteren yönlerini göstermek amacıyla hazırlanmıştır.

BİDR'İN HAZIRLANMASINA KATKISI OLANLAR

Dr. Öğr. Üyesi Irmak Evren

BİRİM HAKKINDA BİLGİLER

1. İletişim Bilgileri

Etik Kurul Başkanı

Prof. Dr. Ergin Ergül

Tel: 444 20 10 /Dahili:

E-posta: ergin.ergul@ankaramedipol.edu.tr

Etik Kurul Raportörü

Dr. Öğr. Üyesi Irmak Evren

Tel: 444 20 10

E-posta: irmak.evren@ankaramedipol.edu.tr

Etik Kurul Sekreter

İrem Doğan Bolat

Tel: 444 20 10

E-posta: irem.dogan@ankaramedipol.edu.tr

2. Tarihsel Gelişimi

Ankara Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu 2020 yılında kurulmuş olup, Sosyal Bilimler alanında gerçekleştirilecek girişimsel olmayan araştırmalara katılan tüm bireylerin haklarını korumaya ve araştırmaların bilimsel etik çerçevesinde gerçekleşmesine hizmet etmektedir. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14. Maddesi gereğince üniversitenin bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esaslarını gözetir, bu doğrultuda sosyal bilimlerde yapılan araştırmalara gönüllü katılımcıların fiziksel, psikolojik, hukuki, sosyal haklarını, güvenliğini korumada veri gizliliğine dair kuralları benimser, bilimsel çalışmalarda ihlalleri önlemeyi, araştırmaların şeffaf, nesnel ve güvenilir şekilde yapılması amacını etik ilkelere bağlı olarak gözetir. Üniversitelerde ve kurumlarda yapılacak araştırmalara bilimsel ve etik açıdan uygunluk verir.

3. Misyonu, Vizyonu, Değerleri ve Hedefleri

Misyon

Sosyal bilimler alanında yürütülen girişimsel olmayan araştırmaların etik standartlara uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlamak, katılımcıların hak ve güvenliğini korumak, araştırmacılara etik rehberlik sunmak ve bilimsel araştırmalarda sorumlu uygulamaları teşvik etmektedir.

Vizyon

Etik değerlere dayalı, güvenilir ve saygın sosyal bilimler araştırmalarının ulusal ve uluslararası düzeyde standart belirleyici bir merkez haline gelmek ve araştırma topluluğunda etik bilincin yaygınlaşmasına öncülük etmek.

Değerler

- Etik ve Dürüstlük
- Adalet ve Tarafsızlık
- Saygı ve İnsan Hakları
- Bilimsel Mükemmeliyet
- Sorumluluk ve Hesap Verebilirlik
- Eğitim ve Farkındalık

Hedefler

Kurulun temel hedefi, sosyal bilimler alanında yürütülen girişimsel olmayan araştırmaların etik ilkelere uygun olarak planlanmasını ve uygulanmasını güvence altına almak, araştırmacılara rehberlik ederek sorumlu ve etik bilince sahip bir araştırma kültürünü yaygınlaştırmak; katılımcı haklarını korumak, araştırma süreçlerinde şeffaflığı ve hesap verebilirliği sağlamak,

ulusal ve uluslararası etik standartlarla uyumu teşvik etmek ve toplumsal faydayı ön planda tutan bilimsel çalışmaları desteklemektir.

A. LİDERLİK, YÖNETİŞİM VE KALİTE

A.1. Liderlik ve Kalite

A.1.4. İç Kalite Güvencesi Mekanizmaları

İç kalite güvencesi, bir kurumun (örneğin üniversite, okul, şirket ya da kamu kurumu) kendi faaliyetlerinin belirlenen standartlara uygun, etkili ve sürekli iyileştirilebilir olmasını sağlamak için kurum içinde yürüttüğü sistemli süreçlerin ve mekanizmaların toplamıdır. Bu mekanizmalar, kaliteyi güvence altına almak, şeffaflık ve hesap verilebilirliği göstermek, kurumsal gelişimi planlama, uygulama, izleme ve değerlendirme esaslarına göre ele alır. Bu doğrultuda, Ankara Medipol Üniversitesi'nin 2020 yılı Sosyal Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Yönergesi'nde [\[OD2\]](#) Etik Kurul'un çalışma esasları belirtilmiştir. Bu esaslarla uyumlu olarak, Etik Kurul doktorasını tamamlamış 7 üyeden oluşmaktadır. Bu üyelerden 3'ü profesör, 4'ü de doktor öğretim üyesi olup, üyeler Hukuk Fakültesi, İdari ve İktisadi Bilimler Fakültesi, İletişim Fakültesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıdır. Etik Kurul bir Başkan, bir raportör ve üyelerden oluşur, 2025 yılına dair organizasyon şeması kanıt olarak sunulmaktadır [\[1_OD2\]](#) Etik Kurul her ayın ilk Salı günü olmak üzere toplanır, başvuru dosyaları Araştırmacıların toplantı tarihlerinden beş (5) iş günü öncesinde mesai bitimine kadar başvuru dosyalarını eksiksiz ve her sayfası sorumlu araştırmacı tarafından paraf edilmiş olarak sunmaları gerekmektedir. Tüm başvuru belgelerinin ıslak imzalı basılı bir kopyası Ankara Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu Sekreteryasına elden teslim edilir [\[OD3\]](#). Her toplantı öncesi, o toplantıda ele alınacak dosyalar Girişimsel Olmayan Sosyal Bilimler Etik Kurul e-posta grubunda duyuru ile paylaşılır, Etik Kurul üyelerinin toplantı öncesinde her dosyayı incelemesi beklenir. [\[2_OD3\]](#)

Olgunluk Düzeyi (3): Kurumun iç kalite güvencesi süreç ve mekanizmaları uygulanmaktadır.

[\[1\]\(2\)A.1.4.sb_etik_kurul_org_semasi_2025.docx](#)

[\[2\]\(3\)A.1.4.sb_e-posta_grubu_duyuru.pdf](#)

A.3.Yönetim Sistemleri

A.3.4. Süreç Yönetimi

Girişimsel Olmayan Sosyal Bilimler Araştırmaları Etik Kurul'da takip edilen her bir süreç belirli iş akışlarına dayanmaktadır ve bu iş akışları, süreçlerin her aşaması ilgili yönergede açıklanarak, başkan, raportör, sekreteryanın görevleri, başvuru yapacak öğretim elemanları ile öğrencilerin için esaslar belirlenmiştir [\[OD2\]](#). Ankara Medipol Üniversitesi internet sayfasında,

başvurular için gerekli belge ve formlara ilişkin bilgiler sunularak, araştırma için veri toplama tarihinin başlangıcının Etik Kurul toplantısından sonraki tarihte olması gerekliliği, başvuru belgeleri ve kontrol listesinin doldurulması, başvuru dosyasının ıslak imzalı hem elden ilgili sekreterliğe hem de taranmış halinin tek bir dosya halinde belirtilen e-posta adresine sunulmasını içeren bilgiler verilmiştir [\[OD2\]](#) Bu doğrultuda, 2025 yılında başvuran araştırmacılardan istenen belge ve formlarda yeni düzenlemeler yapılması planlanmıştır. **[1_OD2]**

Olgunluk Düzeyi (2): Kurumda araştırma ve geliştirme ve yönetim sistemi süreç ile alt süreçleri tanımlanmıştır.

[1](2)A.3.4.form_ve_belgeler_hakkinda_duzenleme_kararlari.pdf

C. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

C.1.Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Araştırma Kaynakları

C.1.1.Araştırma Süreçlerinin Yönetimi

Ankara Medipol Üniversitesi'nde teşvik ve ödüllendirme esasları bilimsel faaliyetleri teşvik yönergesiyle belirlenmiştir [\[OD2\]](#) Bu doğrultuda, Girişimsel Olmayan Sosyal Bilimler Araştırmaları Etik Kurul'una başvuru yapan araştırmacılar, başvuru formlarında araştırmalarının ulusal/uluslararası makale, kitap bölümü, kongre bildirisi gibi kategorilerde değerlendirileceğini belirtmekte, Etik Kurul onayından sonraki süreçte de çalışmalarını yürüterek, teşviğe hak kazanabilmektedirler. Bununla birlikte, Etik Kurula başvuranların dosyaları değerlendirmeye tabii tutularak, kararlar ve gerekçeler yazılı olarak toplantı sonrası iletilmektedir. Etik Kurul'a başvuru dosyaları yoğunluğu Psikoloji Bölümü öğretim elemanları ve YL öğrencileri, artan bir oranda Yönetim ve Bilişim Sistemleri bölümlerinde görülmekte olup, Yabancı Diller Meslek Yüksek Okulu öğretim elemanları ile Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümlerinde de araştırmaların yürütüldüğü saptanmıştır, başvuru dosyalarının bölümlere göre dağılımı ve değerlendirme sonuçlarına dair yorumlar kanıt olarak sunulmaktadır **[1_OD2]**

Olgunluk Düzeyi (2): Kurumun araştırma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısına ilişkin yönlendirme ve teşvik gibi hususları dikkate alan planlamaları bulunmaktadır.

[1](2)C.1.1.basvuru_dosyalari_bolumler.docx

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Ankara Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu, sosyal bilimler alanında yürütülecek girişimsel olmayan araştırmaların bilimsel etik ilkelere

uygunluğunu değerlendirmek ve araştırmalara katılan bireylerin haklarını korumak amacıyla faaliyet göstermektedir. Kurul, araştırma süreçlerinde insan onuruna saygı, gönüllülük, gizlilik, kişisel verilerin korunması ve zarar vermeme ilkelerini esas almaktadır.

Kurul, düzenli olarak her ayın ilk Salı günü toplanmakta ve araştırmacılar tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde hazırlanan başvuru dosyalarını incelemektedir. Başvuru sürecinde belgelerin eksiksiz hazırlanması, paraflanması ve ıslak imzalı olarak teslim edilmesi gerekmekte; ayrıca dijital kopyaların e-posta yoluyla iletilmesi zorunlu tutulmaktadır. Araştırmaların veri toplama süreci, etik kurul onayı alındıktan sonra başlatılabilmektedir.

Bu yapı, araştırmalarda etik standartların korunmasını, kurumsal hesap verebilirliğin sağlanmasını ve akademik çalışmaların güvenilirliğinin artırılmasını hedeflemektedir. Kurul, hem denetleyici hem de düzenleyici bir mekanizma olarak üniversitedeki araştırma kültürünün etik temelde güçlendirilmesine katkı sunmaktadır.

Bu raporda işleyişe dair ele alınan konular, geliştirmeye açık yönlerin tespitin yapılıp, iyileştirme çalışmalarını yapmak açısından büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, rapordaki sınıflandırmalardan yola çıkarak, etik kurulun güçlü ve iyileştirilmesi gereken noktalar şeffaflıkla belirtilmiştir.

Liderlik, Yönetim ve Kalite

Ankara Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kurulu'nun iç kalite güvencesi ve süreç yönetimi yapısı tanımlı ve yönergeye dayalıdır. Kurul, farklı fakültelerden doktora derecesine sahip 7 öğretim üyesinden oluşmakta ve düzenli olarak her ay toplanmaktadır.

Başvuru, değerlendirme ve karar süreçleri belirli iş akışlarına göre yürütölmekte; görev dağılımları açıkça belirlenmiş durumdadır. Başvuruların belirlenen süre ve usullere uygun şekilde teslim edilmesi zorunludur ve veri toplama süreci etik kurul onayından sonra başlatılmaktadır.

Genel olarak, kurulun işleyişi sistematik, belgelenmiş ve iyileştirmeye açık bir kalite güvencesi anlayışına dayanmaktadır.

Etik Kurulun Güçlü Yönleri Arasında;

- İnsan hakları ve etik ilkelere vurgu yapılması, değer temelli (etik) liderlik anlayışını göstermektedir.
- Net takvim ve prosedürler, yönetsel istikrar ve idari liderlik kapasitesini göstermektedir.
- Sorumlu araştırmacının dosyayı paraflaması, hesap verebilirlik kültürünü desteklemektedir.

Gelişmeye Açık Yönleri Arasında;

- Kurul yalnızca denetleyici değil, aynı zamanda eğitici ve rehberlik eden bir liderlik modeli benimseyebilir (etik eğitim seminerleri, atölyeler vb.)

- Araştırmacı geri bildirimleri düzenli olarak toplanarak süreç iyileştirmelerine entegre edilebilir.
- Dijital takip sistemi, başvuru durumu izleme paneli gibi uygulamalar liderlik kapasitesini güçlendirebilir.

Araştırma ve Geliştirme

Üniversitede bilimsel faaliyetlerin teşvik ve ödüllendirme esasları ilgili yönerge ile düzenlenmiştir. Girişimsel Olmayan Sosyal Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'na başvuran araştırmacılar, çalışmalarının türünü (makale, kitap bölümü, bildiri vb.) başvuru aşamasında beyan etmekte; etik kurul onayının ardından araştırmalarını tamamlayarak teşvikten yararlanabilmektedir.

Etik Kurulun Güçlü Yönleri Arasında;

- Araştırmalara katılan bireylerin haklarını koruma amacının net biçimde tanımlanmış olması, araştırma etiği konusunda kurumsal farkındalığın yüksek olduğunu göstermektedir.
- Her ayın ilk Salı günü yapılan toplantılar, öngörülebilir ve planlı bir değerlendirme sürecine işaret etmektedir.
- Başvuru dosyasının eksiksiz hazırlanması, paraf ve ıslak imza zorunluluğu gibi uygulamalar sürecin resmiyetini ve izlenebilirliğini güçlendirmektedir.
- Veri toplamanın kurul değerlendirmesinden sonra başlaması şartı, etik onay mekanizmasının etkinliğini artırmaktadır.

Gelişmeye Açık Yönleri Arasında;

- Islak imza ve elden teslim zorunluluğu süreci yavaşlatabilir. Güvenli elektronik imza ve çevrim içi başvuru sistemi kurulabilir.
- Başvuru yoğunluğunda değerlendirmelerin bir sonraki aya kalabilmesi, araştırma takvimlerini geciktirebilir. Yoğun dönemlerde ek toplantılar planlanabilir.
- Ortalama değerlendirme süresi, kabul/ret oranları gibi istatistiklerin paylaşılması kurumsal güveni artırabilir.